

**Uchwała Nr XXX/297/17
Rady Miejskiej w Międzyzdrojach
z dnia 23 lutego 2017 roku**

w sprawie przyjęcia „Planu działań Gminy Międzyzdroje w zakresie rozwoju turystyki”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016r, poz. 446 i poz. 1579), **uchwala się, co następuje:**

- § 1. Przyjmuje się „Plan działań Gminy Międzyzdroje w zakresie rozwoju turystyki”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Międzyzdrojów.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄC
RADY MIEJSKIEJ
Jan Magda

Uzasadnienie:

„Plan działań Gminy Międzyzdroje w zakresie rozwoju turystyki” to dokument planistyczno – operacyjny, przedstawiający zadania i sposoby realizacji lokalnych i regionalnych strategii rozwoju w zakresie turystyki na terenie Gminy Międzyzdroje. Wskazuje on działania i projekty oparte na endogenicznych potencjałach Gminy Międzyzdroje. Dokument ten jest niezbędnym załącznikiem do wniosku o dofinansowanie przy ubieganiu się o środki z funduszy europejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014 – 2020, Oś Priorytetowa 4 Naturalne otoczenie człowieka, Działanie 4.9 Rozwój zasobów endogenicznych.

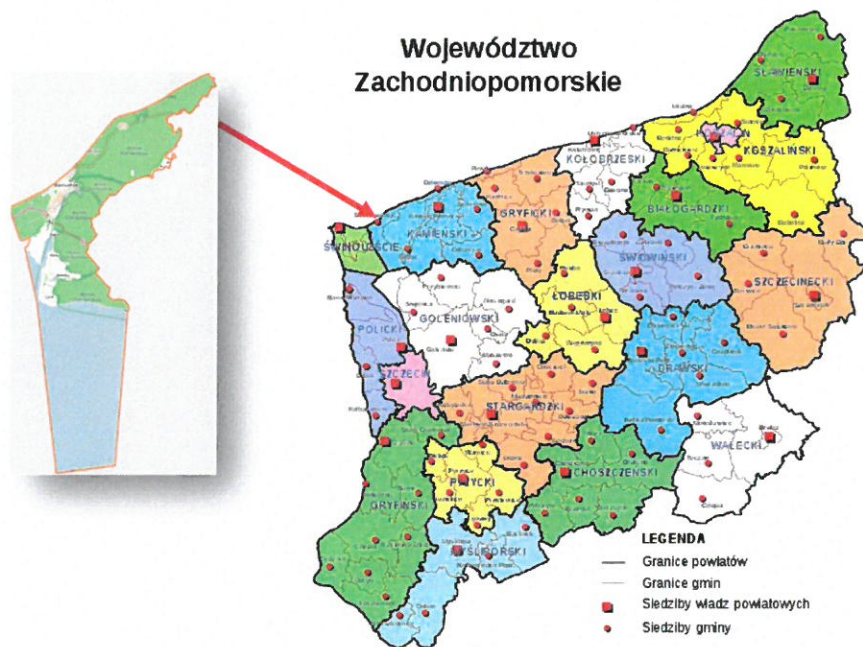
**Plan działań
Gminy Międzyzdroje
w zakresie rozwoju turystyki**

Luty 2017

Gmina Międzyzdroje jest gminą miejsko - wiejską, położoną na terenie powiatu kamieńskiego, w województwie zachodniopomorskim. Położona jest w północno-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego na wyspie Wolin nad Morzem Bałtyckim i zajmuje powierzchnię ok. 114km².

Mapa nr 1: Lokalizacja gminy na tle województwa

Źródło: wikipedia.org

W skład Gminy wchodzi: Międzyzdroje - miasto; Lubiewo - część miasta; Lubin – wieś; Wapnica – wieś; Wicko – wieś; Zalesie – część wsi Wicko; Trzciągowo – część wsi Wapnica; Kępa – część wsi Wapnica; Biała Góra – osada; Grodno – osada.
Siedzibą organów Gminy Międzyzdroje jest miasto Międzyzdroje.
Liczba ludności wynosi 6 502 osób (stan na koniec 2016 r.).

Gmina Międzyzdroje jest jedną z najpopularniejszych i najbardziej rozpoznawalnych kurortów nadmorskich w Polsce. Znana jest ze swojej plaży (przez wielu turystów uznawanej za jedną z najlepszych nad Bałtykiem), moło, Promenady Gwiazd czy Wolińskiego Parku Narodowego (w którym zobaczyć można m.in. wybieg z żubrami). Magnesem przyciągającym turystów jest również coroczny Festiwal Gwiazd.

Turystyka jest dominującą branżą gospodarki Gminy Międzyzdroje. Rocznie na teren gminy przyjeżdża ponad kilkanaście razy więcej osób niż gmina liczy mieszkańców w tym prawie 30% stanowią turyści zagraniczni.

1. Diagnoza obszaru i zidentyfikowanie potencjałów endogenicznych Gminy Międzyzdroje

Położenie geopolityczne Gminy Międzyzdroje jest największą determinantą jej obecnego poziomu rozwoju, warunkuje jej rozwój społeczny, gospodarczy i przestrzenny. Najważniejsze elementy tego zbioru oddziaływań stanowią: położenie na wybrzeżu morza Bałtyckiego (o długości 16,2 km w obrębie gminy), na wyspie Wolin o zróżnicowanej rzeźbie terenu (morena czołowa, równiny moreny dennej, obszary wydmore, równiny torfowe, jeziora), w otoczeniu Wolińskiego Parku Narodowego z jego bogactwem fauny i flory. Walory te wzmacnia mikroklimat (czyste powietrze, bogate w sól i jod), który podnosi walory uzdrowskie obszaru, a w połączeniu ze stosunkowo wysoką temperaturą wód Bałtyku decyduje o bardzo korzystnych warunkach klimatycznych.

Gmina Międzyzdroje w oparciu o potencjał endogeniczny, nadmorskie położenie, walory środowiskowe oraz rozwijany potencjał turystyczny buduje swoją przewagę konkurencyjną w skali regionu, kraju i centralnej części Europy.

Potencjał endogeniczny to specyficzne dla danej lokalizacji cechy, które umiejętnie wykorzystane mogą być podstawą jego dalszego rozwoju. Dla gminy Międzyzdroje oznacza to przede wszystkim:

- **unikalne w skali regionu położenie** – głównym czynnikiem determinującym rozwój turystyki w gminie Międzyzdroje są warunki naturalne; największymi atrakcjami turystycznymi są tu nadmorskie plaże i kąpieliska, możliwość uprawiania sportów wodnych na morzu i na wodach Zalewu Szczecińskiego, specyficzny mikroklimat;
- **potencjał przyrodniczy** – obszary chronione, w tym klify i wydmy nadmorskie, Zalew Szczeciński oraz Woliński Park Narodowy;
- **warunki klimatyczne** – zaliczone do jednych z najkorzystniejszych warunków bioklimatycznych na polskim wybrzeżu, sprzyjających rekreacji i turystyce, kształtowane pod wpływem Morza Bałtyckiego oraz Zalewu Szczecińskiego;
- **szlaki turystyczne** – Gmina umożliwia także aktywną turystykę poprzez liczne szlaki turystyczne dostępne w jej obszarze;
- **wizerunek** – niezwykła popularność kąpieliska w skali kraju i poza jego granicami, wykształcone i pielęgnowane przez lata tradycje organizacji imprez kulturalnych, w tym „Festiwalu Gwiazd” organizowanego na najbardziej popularnej Alei Gwiazd oraz atrakcje turystyczne takie jak molo lub Aleja Gwiazd.

Oferta turystyczna Międzyzdrojów budowana jest na kompromisie pomiędzy potrzebą ochrony przyrody, walorów krajobrazowych a presją urbanizacyjną potencjalnych inwestorów.

Unikalne w skali regionu położenie

Niewątpliwie, największą atrakcją turystyczną Międzyzdrojów jest piękna plaża, przez wielu turystów uznawana za jedną z najlepszych nad Bałtykiem. Międzyzdroje znajdują się w rejonie o najłagodniejszym w Polsce klimacie, stąd woda, jak na Bałtyk, jest tutaj wyjątkowo ciepła. Plaża nie jest szeroka, jednak czysty i drobny piasek oraz widok na międzyzdrojskie klifowe wzgórza i obecność mola, w dużej mierze stanowią o jej atrakcyjności. Od strony uzdrowska widać Kawczą Górę, Białą Górę i Górę Gosań -najwyższy punkt polskiego wybrzeża (93 m n.p.m.). Latem na plaży usytuowane są zjeżdżalnie wodne, trampoliny oraz miasteczka zabaw z których najczęściej korzystają dzieci. Na wschodnim krańcu plaży, w bazie rybackiej stoją niewielkie kutry, wykorzystywane po dzień dzisiejszy do połowu ryb (głównie dorszy, sandaczy, okoni, płoci, śledzi, flądry). Od miasta plażę oddziela pasmo niewysokich, piaszczystych wydmy.

Potencjał przyrodniczy

Woliński Park Narodowy

Dużą część gminy pokrywają obszary prawnie chronione. Obszarem o najwyższym stopniu ochrony jest teren Wolińskiego Parku Narodowego (10 937 ha). Jego podstawowe funkcje to funkcja ochronna i edukacyjna. W roku 1996 do obszaru Parku zostały włączone wody morskie (1 mila morska) oraz Wsteczna Delta Świny wraz z częścią Zalewu Szczecińskiego i jezior: Wicko Wielkie i Wicko Małe, dzięki czemu stał się on pierwszym parkiem morskim w Polsce. Na obszarze Parku znajdują się obszary ochrony ścisłej. Kolejną formą ochrony na terenie gminy są obszary Natura 2000, utworzone w oparciu o unijną Dyrektywę w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, zwaną Dyrektywą Siedliskową oraz w oparciu o Dyrektywę w sprawie ochrony dzikich ptaków, zwaną Dyrektywą Ptasia, na których obowiązują specjalne regulacje prawne.

Utworzony w 1960 roku Park Narodowy stanowi dla odpoczywających w Międzyzdrojach i regionie turystów atrakcyjną możliwość spędzenia czasu wolnego.

Woliński Park Narodowy obejmuje ochroną:

- kompleks leśny o pow. 4 648 ha (42,50% powierzchni parku),
- część Zalewu Szczecińskiego od południa wyspy Wolin, pas plaży,
- jeziora polodowcowe m.in. Czajcze, Domysłowskie, Rabiąż, Warnowskie i Gardno,
- jezioro Turkusowe (sztuczne) powstałe w dawnym wyrobisku kopalni kredy,
- pas Zatoki Pomorskiej wzdłuż wybrzeża klifowego,
- pas wód Zalewu Szczecińskiego,
- Wsteczna Delta Świny z jeziorami Wicko Duże i Wicko Małe.

Na terenie Parku znajdują się również ciekawe punkty obserwacyjne oraz dobrze opracowane ścieżki dydaktyczne. Są to:

- Zagroda Pokazowa Żubrów, oddalony o ok. 2 km od centrum Międzyzdrojów,
- Ścieżka przyrodnicza „Procesy Przyrodnicze” biegnąca od Kredowni w Wicku, przez Górę Piaskową nad jez. Turkusowym, do wzgórza Zielonka koło Lubina,
- Ścieżka przyrodnicza „Poznaj Las” – 1200 metrowy odcinek zielonego szlaku turystycznego w Międzyzdrojach, prezentujący różnorodność leśnych gatunków fauny i flory,
- Ścieżka przyrodnicza „Jeziora” poprowadzona wokół jednego z ośmiu jezior WPN – jeziora Czajczego,
- Ścieżka przyrodnicza „Nad Zalewem Szczecińskim” o długości ok. 4 km.,
- Ścieżka przyrodnicza „Bory Wolina” przez bór bażynowy i bór świeży koło Wiselki,
- Rezerwat krajobrazowy Parku – jezioro Turkusowe – zalane przez wody podskórne wykopalisko kredy,
- Wzgórze Zielonka – punkt widokowy w Lubinie na terenie WPN,
- Jeziora Wicko Małe i Wicko Duże.

Woliński Park Narodowy, dzięki przygotowanym ścieżkom dla turystyki pieszej, stanowi atrakcyjną ofertę spędzania czasu dla przebywających w Międzyzdrojach turystów. Jest alternatywą dla zatłoczonej plaży i nadmorskiej promenady. Możliwość wykorzystania ścieżek dla celów turystyki rowerowej stwarza kolejną atrakcję w rozpatrywanym regionie.

Lasy

Lasy tworzą zwarte kompleksy; znajdują się w północnej części gminy i szerokim pasem po wschodniej stronie przechodzą na stronę południową. Istotną cechą lasów jest ich wysoki wiek średni

(WPN – 130 lat; Nadleśnictwo Międzyzdroje – 65 lat). W składzie gatunkowym drzewostanów dominuje sosna, z innych gatunków znaczny udział mają buk i dąb. Prowadzone kontrole stanu sanitarnego potwierdzają dobry stan zdrowotny całości ekosystemów leśnych.

Pomniki przyrody i zabytki

Do walorów naturalnych, które dodatkowo mogą wpływać na atrakcyjność turystyczną gminy, należą także pomniki przyrody i zabytki przyrody. Wymienić tu można choćby: zabytkowy Park Zdrojowy im. Fryderyka Chopina, dąb bezszypułkowy Telesfor liczący ok. sześciuset lat, dąb Prastary we wsi Wapnica (ok. 450 lat), dąb przy ul. Spokojnej (ok. 400 lat), trzy lipy Babki Proszalne we wsi Lubin, trzy buki pospolite (ok. 250 lat).

Walory antropogeniczne (wytworzone przez człowieka) Międzyzdrojów w stosunku do walorów naturalnych nie są bogate. Najważniejsze zabytki to: kościół parafialny pod wezwaniem św. Piotra Apostoła w stylu neogotyckim z roku 1862, w którym odbywają się m.in. koncerty Międzynarodowego Festiwalu Pieśni Chóralnej i koncerty organowe, kaplica zakonna Sióstr Boromeuszek „Stella Matutina” z 1902 r., kościół neogotycki p.w.M.B. Jasnogórskiej w Lubinie, budynek dworcowy PKP zbudowany na przełomie XIX i XX w., budynek Międzynarodowego Domu Kultury z 1860 roku, wzniesiony pod koniec XIX w. budynek ratownictwa morskiego, w którym obecnie funkcjonuje restauracja rybna, Muzeum Przyrodnicze Wolińskiego Parku Narodowego z bogatymi zbiorami okazów fauny i flory WPN, Muzeum Figur Woskowych, XII wieczne grodzisko w Lubinie, muzeum archeologiczne w miejscowości Wolin, z pochodzącym z IX w. cmentarzyskiem kurhanowym (Wzgórze Wisielców) oraz betonowe ruiny wyrzutni rakietowych V-3 we wsi Wicko.

Szlaki turystyczne

Położenie na największej polskiej wyspie Wolin w otulinie Wolińskiego Parku Narodowego powoduje, że Międzyzdroje i okolice to jeden z najbardziej atrakcyjnych zakątków polskiego Wybrzeża. Bogactwo atrakcji przyrodniczych można poznać aktywnie wypoczywając na wyznaczonych szlakach i ścieżkach.

Szukający ciszy i wytchnienia mogą korzystać ze szlaków Wolińskiego Parku Narodowego, które mają swój początek przy budynku Muzeum Przyrodniczego WPN, **szlak czerwony** biegnący brzegiem morza, umożliwiający zobaczenie najatrakcyjniejszej części Wybrzeża prowadzi do Kołczewa (długość około 20 km). **Szlak niebieski** wiedzie przez pagórki i wąwozy ukazując malownicze krajobrazy aż do Wolina. Turyści, którzy zdecydują się na wycieczkę tym szlakiem zobaczą stanowisko broni V-3 w miejscowości Zalesie, przepiękne jezioro Turkusowe w Wapnicy, będące pozostałością po dawnej kopalni kredy (długość szlaku około 26 km). **Szlak zielony** prowadzący nad urokliwe Jeziora Warnowskie, biegnie przy Zagrodzie Pokazowej Żubrów, w której warto zatrzymać się na spotkanie z majestatycznym żubrem. Następnie przez urokliwe lasy bukowo – sosnowe prowadzi do miejscowości Warnowo nad jeziorem Czajczym gdzie można podziwiać imponujący w swoich rozmiarach Wydry Głaz (długość szlaku ok. 15 km).

Szlak **czarny** z Międzyzdrojów przez **Kawczą Górę** i parking „Kwasowo” łączy się ze szlakiem zielonym w pobliżu Zagrody Pokazowej Żubrów. Poruszając się po czarnym szlaku mamy okazję zwiedzić Baterię Artylerii Stałej (BAS). Są to umocnienia z okresu II wojny światowej dla Szkoły Artylerii Pokładowej Marynarki Wojennej III Rzeszy oraz z lat 50-tych XX wieku. 3 zamknięte dla zwiedzających stanowiska służą do zasiedlania dla nietoperzy oraz ropuchy szarej. Wzdłuż BAS biegnie szlak turystyczny i ścieżka edukacyjna. Do szlaku czarnego prowadzą **schody relacji plaża-Kawcza Góra**. Najdłuższe na polskim wybrzeżu schody o łącznej długości 128,5 m pozwalają wspiąć się na brzeg klifowy o wysokości 51 m. Znajdujące się po drodze tarasy widokowe umożliwiają podziwianie rozległej panoramy Zatoki Pomorskiej.

Przez Międzyzdroje poprowadzony jest jeden z najstarszych w Europie szlaków pielgrzymkowych – **szlak św. Jakuba**, wyznaczają go żółte muszle na niebieskim tle. Do gminy szlak prowadzi z Wolina przez Płocin, Karnocice, Lubin, Wicko, Zalesie i liczy 24,5 km. Natomiast kolejny etap ma swój początek przy węźle szlaków przy siedzibie WPN, prowadzi z Międzyzdrojów przez Przytór, Ognicę, Warszów, do przeprawy promowej w Świnoujściu i liczy 20,5km.

W innej części miasta przy drodze 102 jadąc z Międzyzdrojów w stronę Świnoujścia położna jest wyjątkowo atrakcyjna dla wszystkich miłośników przyrody **ścieżka Drożkowe Łąki**. Skrywa ona tajemniczy świat paproci oraz cały pakiet wiedzy botanicznej. Ścieżka „Paprocie” wiedzie przez podmokłe siedlisko, w którym możemy podziwiać piękne kosańce, firletkę poszarpaną, długosza królewskiego, wiciokrzew pomorski, turówkę wonną zwaną żubrówką. Lokalizacja ścieżki jest wyjątkowo korzystna. Początkowo prowadzi wzdłuż nasypu drogowego, jednak niedaleko potem skręcamy do lasu i zaczynamy przyrodniczą przygodę.

Na terenie miasta znajdują się niesłychanej urody drzewa pomnikowe będące świadkami tutejszej historii. Są to okazy przyrody wyjątkowe z kilku powodów – sędziwego wieku, rozmiarów, a także częstotliwości występowania. Każde z nich posiada charakterystyczną nazwę, która nawiązuje do historii Polski, regionu lub nadmorskich atrybutów Międzyzdrojów. Dzięki tym przyrodniczym atrakcjom powstał **szlak drzew pomnikowych**, na którym można spotkać „Jadwigę” wraz z „Jagiełłą”, pomorskich książąt z rodu Gryfitów „Barnima” i „Warcisława I” i wiele innych. Na rowerzystów czeka **szlak rowerowy R10**, miłośników sportów wodnych zaprasza **Zachodniopomorski Szlak Żeglarski** i urokliwy port jachtowy w Wapnicy.

Wizerunek

Wśród wielu atrakcji gminy Międzyzdroje miejscem odwiedzanym najczęściej jest Aleja Gwiazd z prawie 200 odciskami dłoni polskich artystów ze świata teatru i filmu. Aleję Gwiazd stanowią także rzeźby wybitnych aktorów – Gustawa Holoubka, Krzysztofa Kolbergera i Jana Machulskiego.

Skwer rekreacyjny przy Alei Gwiazd jest miejscem licznych wydarzeń kulturalnych, sportowych i rozrywkowych w ciągu całego roku. Wśród wielu wydarzeń na uwagę zasługuje Gala odsłonięcia dłoni w Alei Gwiazd w ramach organizowanego od ponad 20 lat Festiwalu Gwiazd. Jest to magnes ściągający do miasta tysiące turystów z kraju i zagranicy. Powiększająca się o nowe odciski Aleja Gwiazd i gala transmitowana przez TV Polską jest główną atrakcją dla turystów.

Ulica Bohaterów Warszawy – część zachodnia, gdzie powstać ma kładka po koronie wydm jest trasą spacerową bardzo licznie uczęszczaną przez cały rok przez turystów i mieszkańców. Znajdują się przy niej liczne obiekty noclegowe, zabytkowe i odrestaurowane kamienice z przełomu XIX i XX wieku wpisane do rejestru konserwatora zabytków. Są one przykładem architektury uzdrowskiej charakterystycznej dla tego regionu. Część wschodnią i zachodnią łączy nowe zagospodarowanie turystyczne promenady skupiające się przy wejściu na molo. Jego charakterystyczną atrakcją są szklane wodospady, miejsca przy których turyści wykonują pamiątkowe zdjęcia. W tej części promenady znajduje się planetarium, Gabinet Figur Woskowych, kino Eva, hotel Aurora, liczne kawiarnie i restauracje, amfiteatr, Międzynarodowy Dom Kultury, Punkt Informacji Turystycznej, ogród angielski oraz plac zabaw dla dzieci.

Przy Alei Gwiazd zaczyna się ul. Promenada Gwiazd, a przy niej znajdują się hotel Amber Baltic, Nautilus, liczne kawiarnie, bary, punkty małej gastronomii, oceanarium otwarte w okresie letnim.

Potencjały rozwijane poprzez przedsięwzięcia tworzące produkty turystyczne to głównie potencjał przyrodniczy, położenie oraz wizerunek.

2. Powiązanie Planu z dokumentami strategicznymi

Działania w zakresie turystyki planowane do realizacji w gminie Międzyzdroje są zgodne z dokumentami strategicznymi na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim.

Głównym celem **Strategii Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego (SUE RMB)** jest zacieśnienie współpracy w regionie i wykorzystanie jego potencjału. Strategia obejmuje makroregion leżący wokół Morza Bałtyckiego i dotyczy państw członkowskich UE: Danii, Estonii, Finlandii, Litwy, Łotwy, Niemiec, Polski, Szwecji, a także Białorusi, Norwegii i Rosji.

Turystyka jest jednym z obszarów priorytetowych strategii. Tworzenie, promowanie zrównoważonych i innowacyjnych produktów oraz usług z zakresu turystyki na szczeblu transgranicznym i transnarodowym przyczynia się do podkreślenia atutów regionu jako kierunku turystycznego. Dzięki podkreśleniu wspólnego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz historii, współpraca w zakresie turystyki przyniesie korzyści gospodarcze dla regionu.

Realizacja projektów ujętych w planie wpisuje się w plan działań stanowiący załącznik do SUE RMB w następujące cele:

- Cel : zwiększenie dobrobytu, cel cząstkowy: Poprawa konkurencyjności regionu Morza Bałtyckiego na rynku globalnym, zagadnienie priorytetowe: Turystyka – Wzmacnianie spójności makroregionu za pomocą turystyki.
- Bogata i zdrowa dzika fauna i flora Różnorodność biologiczna, cel cząstkowy – Zachowanie naturalnych stref oraz różnorodności biologicznej, w tym również łowisk.

Realizacja projektu poprzez wzmocnienie konkurencyjności gminy Międzyzdroje położonej na wybrzeżu morza Bałtyckiego poprawi konkurencyjność regionu Morza Bałtyckiego na rynku globalnym. Należy mieć na uwadze że aż 30% turystów odwiedzających Gminę stanowią turyści zagraniczni. Ponadto poprzez stworzenie ścieżki na wydmach zapobiegnie się niekontrolowanym wtargnięciom oraz zadeptywaniem cennych przyrodniczo obszarów wydm.

Obok integracji przestrzennej i funkcjonalnej Polski Zachodniej dalszemu rozwojowi współpracy ponadregionalnej na rzecz zwiększenia konkurencyjności makroregionu wedle strategii służyć mają działania zmierzające do wypracowania oferty gospodarczej bazującej na potencjale inwestycyjnym i turystycznym. Położenie Polski Zachodniej, jak i jej walory przyrodniczo-kulturowe sprawiają, że obszar ten ma potencjał do przyciągania znacznej ilości turystów, którzy pobudzają i rozwijają gospodarkę regionu. Dlatego też projekty zaplanowane do realizacji w Gminie Międzyzdroje, wpisują się w cel szczegółowy nr 2 budowa oferty gospodarczej makroregionu. Biorąc pod uwagę położenie Międzyzdrojów oraz fakt, iż jest to jedna z najbardziej obleganych turystycznie gmin w województwie zachodniopomorskim uznać należy, iż zwiększenie jej atrakcyjności przyczyni się do zwiększenia liczby turystów w tym samym wzmocni gospodarkę makroregionu. Można zatem uznać, że realizacja planu poprzez zwiększenie potencjału turystycznego gminy Międzyzdroje wynika ze **Strategii Rozwoju Polski Zachodniej do roku 2020**.

Planowane działania przyczyniają się również do realizacji misji Województwa Zachodniopomorskiego ujętej w **Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020**. Jej celem jest stworzenie warunków do stabilnego i zrównoważonego rozwoju województwa zachodniopomorskiego opartego na konkurencyjnej gospodarce i przedsiębiorczości mieszkańców oraz aktywności społecznej przy optymalnym wykorzystaniu istniejących zasobów. Przedsięwzięcia inwestycyjne w gminie Międzyzdroje są zgodne z celami strategicznymi rozwoju województwa zachodniopomorskiego:

- cel nr 1 : "Wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania",
- cel kierunkowy: Wzrost konkurencyjności województwa w krajowym i zagranicznym ruchu turystycznym,
- cel nr 3 : "Zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu"

- cel kierunkowy: Poprawa dostępności do obszarów o walorach turystycznych i uzdrowiskowych.

Plan działań Gminy Międzyzdroje w zakresie rozwoju turystyki obejmuje projekty mające na celu m.in. działania zmierzające do poprawy dostępności do obszarów o walorach turystycznych w tym np. kładka spacerowa na wydmach. Biorąc pod uwagę, iż aż 30% turystów odwiedzających Gminę Międzyzdroje stanowią turyści zagraniczni wzmocnienie atrakcyjności gminy poprzez szereg zaplanowanych do realizacji projektów, przyczyni się do wzrostu konkurencyjności samej gminy ale także i województwa zachodniopomorskiego w krajowym i zagranicznym ruchu turystycznym.

Inwestycje wskazane w niniejszym opracowaniu zgodne są z **Polityką Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego w sektorze turystyki**. Jednym z zadań samorządu są konsekwentne wysiłki na rzecz poprawy warunków uprawiania turystyki i rekreacji oraz zwiększania ich gospodarczego znaczenia jako ważnego elementu regionalnej gospodarki. Gmina poprzez swoje działania w zakresie turystyki będzie realizować priorytety rozwojowe sformułowane przez samorząd w obszarze rozwoju i podnoszenia jakości kluczowych produktów turystycznych regionu:

- rozwój turystyki wodnej,
- rozwój innych form turystyki aktywnej, rozwój turystyki poznawczej i kulturowej,
- wynikający z powyższych rozwój turystyki rodzinnej.

Strategia Rozwoju Gminy na lata 2014-2025 odnosi się bezpośrednio do potencjału jaki wynika z bogactwa walorów endogenicznych gminy poprzez zapisy celów strategicznych i operacyjnych, tj:

- Cel strategiczny I. Międzyzdroje - Gmina wysokiej jakości życia.
- Cel operacyjny I.1 Ochrona oraz wykorzystanie walorów przyrodniczych.

Zachowanie bioróżnorodność poprzez zagospodarowanie terenów zieleni oraz odsłanianie porośniętych wydm nadmorskich, lepsza ochrona i wyeksponowanie ich bogactwa i bioróżnorodności. W tym celu proponuje się zagospodarować tereny zielone w Gminie oraz wybudować ścieżkę na wydmach. Pozwoli to na korzystanie z terenów w sposób kontrolowany poprzez wydzielenie ciągu spacerowego, bez konieczności zdeptywania, śmiecenia i uszkodzenia roślinności tam występujących. Ma to na celu edukację turystów oraz ochronę i wyeksponowanie cennych przyrodniczo okazów.

- Cel strategiczny II. Międzyzdroje Gmina atrakcyjna turystycznie.
- Cel operacyjny II.1 Rozwój infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej.

Realizacja programu w znacznej mierze przyczyni się do rozbudowy infrastruktury turystycznej z wykorzystaniem i eksponowaniem bioróżnorodności, zatem zgodna jest także z tym celem strategii.

Powyższe dokumenty strategiczne skupiają się na wykorzystaniu potencjału turystycznego, a także na podejmowaniu działań na rzecz poprawy obsługi i wypoczynku zarówno mieszkańców jak i turystów. Dzięki realizacji działań zaplanowanych do realizacji przez Gminę Międzyzdroje znacząco wzrośnie atrakcyjność turystyczna gminy, a tym samym całego województwa zachodniopomorskiego.

3. Lista działań z zakresu turystyki zaplanowanych do realizacji

Działania planowane do realizacji w gminie Międzyzdroje

1. Projekt pn. „Zagospodarowanie terenów zieleni w Międzyzdrojach” jest kontynuacją idei rozwoju miasta w poszanowaniu środowiska przyrodniczego i wykorzystaniu jego bogactwa naturalnego. Projekt zakłada stworzenie atrakcyjnych terenów do rekreacji i spędzania wolnego czasu w mieście. Tereny objęte projektem mają powierzchnię 8,8053 ha, i podzielone zostały na 8 obszarów (Zielona Brama, Plac Przyrodniczy, Park Rzeźb, Park Leśny, Park Zdrojowy, Plac Gwiazd, Park Aktywności, Park Popołudniowy) z których każdy zaprojektowany został w sposób umożliwiający zarówno wypoczynek jak i rekreację. Zostały one zaprojektowane zgodnie z najnowocześniejszymi trendami i normami architektury zieleni, dzięki czemu znacząco wpłyną na atrakcyjność terenów zieleni jak i całego miasta Międzyzdroje. Ponadto projekt zakładał także Nasadzenia drzew przyulicznych i pnączy. Planowany termin realizacji 2017- 2019 r.
Wartość projektu 6 049 809,60 zł. Projekt realizowany z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Oś priorytetowa II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu. Działanie: 2.5 Poprawa jakości środowiska miejskiego.
2. Rozwój turystyczny Gminy Międzyzdroje w oparciu o jej endogeniczne potencjały. Projekt ten obejmuje dwa zadania inwestycyjne.
  - Pierwsze zadanie polega na zagospodarowaniu Alei Gwiazd. Koncepcja zakłada przebudowę deptaku polegającą na jego poszerzeniu oraz wymianie nawierzchni umożliwiającej poruszanie się samochodów służb publicznych. Dobór materiałów budowlanych i roślinności ma odpowiadać nadmorskim warunkom klimatycznym. Udostępniona będzie także tablica multimedialna pełniąca rolę „Multimedialnego Kiosku Informacji Turystycznej”. Na obszarze będzie zlokalizowany otwarty punkt dostępu do internetu tzw. hotspot. Jednym z elementów projektu będzie także stworzenie stałej sceny, wyposażonej w odpowiednią infrastrukturę techniczną.
  - Zadanie drugie polegać będzie na budowie ścieżki na wydmach. Projektuje się wzdłuż nabrzeża morskiego kładkę pieszą przebiegającą koronami wydm. Aby podkreślić wartość charakterystycznej roślinności nadmorskiej, umieszczone zostaną tablice informacyjne, opisujące wybrane gatunki. Kładka piesza umożliwi zachowanie bioróżnorodność poprzez odsłanianie porośniętych wydm nadmorskich, lepsza ochrona i wyeksponowanie ich bogactwa i bioróżnorodności. Ma to na celu edukację turystów oraz ochronę i wyeksponowanie cennych przyrodniczo okazów.Planowany termin realizacji 2017-2018 r. Projekt ten jeżeli uzyska dofinansowanie będzie realizowany w ramach Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020, działanie 4.9 Rozwój zasobów endogenicznych.
3. Utworzenie skansenu Rybacko – Etnograficznego Zalewu Szczecińskiego na bazie obiektów po dawnej cementowni w Lubinie wraz z ekspozycją zabytkowych łodzi rybackich ze zbioru Muzeum Narodowego w Szczecinie i przeniesieniem wraz z konserwacją chat rybackich – zwiększenie atrakcyjności obszaru. Proponowana realizacja projektu obejmować będzie rozbudowę, adaptację wyposażenie i zabezpieczenie budynków po cementowni na cele muzealne i edukacyjne. Partnerem projektu będzie Muzeum Narodowe w Szczecinie, które użyczy ze swoich zbiorów 16 szt. zabytkowych łodzi rybackich, które po konserwacji stanowiąc będą szkielet ekspozycji nowej placówki jaką będzie „ESTUARIUM”. Aranżacja wystawy będzie zawierać także liczne zabytki etnograficzne ze zbiorów Muzeum Narodowego w Szczecinie, instalacje multimedialne, rekonstrukcje scenograficzne i wyposażenie edukacyjne na potrzeby lekcji muzealnych. Tematyka ekspozycji koncentrować się będzie na historii osadnictwa, rybołówstwa, żeglugi i rekreacji w rejonie ujścia Odry. Uzupełnieniem będą informacje o ekosystemach wodnych i lądowych Zalewu

Szczecińskiego, zwłaszcza w zakresie ichtiofauny i współzależności liczebności populacji różnych gatunków ryb od metod i intensywności połowów rybackich.

Realizacja: 2016 -2018Koszt projektu: 671 028,51

4. Budowa ciągu pieszo - rowerowego Zalesie Wapnica- Lubin wraz z pomostami stałymi i pływającymi służącymi lokalizacji infrastruktury edukacyjnej i przyrdo poznawczej z towarzyszącymi elementami zagospodarowania turystyczno- rekreacyjnego – poprawa systemu komunikacji i infrastruktury.

Na terenie inwestycji powstanie ciąg spacerowo – rowerowy, plaża pawilony wieża widokowa wraz z infrastrukturą w celu ochrony miejsc cennych przyrodniczo przed antropopresją.

Zgodnie z planem zagospodarowania terenu w ramach inwestycji należy wykonane będą także pomosty wypoczynkowo – rekreacyjne w ciągu projektowanej promenady wzdłuż jeziora Wicko. Pomosty usytuowane będą na północnym i południowym krańcu promenady oraz w jej centralnej części. Wykonana będzie także droga dojazdowa do plaży wraz z miejscami postojowymi Wymianie ulegną wszystkie nawierzchnie ciągów komunikacyjnych. Przewiduje się uporządkowanie terenów zielonych w tym wycinki w miejscach kolizji z projektowanym zagospodarowaniem oraz niezbędne nasadzenia.

Realizacja : 2016-2019. Koszt projektu: 6 185 890,50.

Posiadane przez Gminę bogactwo walorów przyrodniczych takich jak nadmorskie położenie oraz sąsiedztwo Wolińskiego Parku Narodowego sprawia, iż Gmina Międzyzdroje – jest jedną z najważniejszych i najbardziej obleganych turystycznie gmin w regionie. Niemniej jednak wymagania turystów z roku na rok są coraz wyższe i Gmina aby im sprostać musi dbać o rozwinięcie funkcji turystycznych. Realizacja wyżej opisanych projektów doprowadzi do poszerzenia oferty turystyczno-rekreacyjnej dla mieszkańców gminy i turystów, którzy poza odpoczynkiem na plaży będą mogli aktywnie spędzać czas spacerując lub jeżdżąc na rowerze a jednocześnie edukować się i podziwiać walory przyrodnicze gminy. Będą oni także mogli brać udział w imprezach kulturalnych organizowanych na promenadzie gwiazd i w skansenie rybackim. Realizacja wyżej opisanych projektów przyczyni się także do poprawa stanu środowiska naturalnego poprzez odpowiednie zagospodarowanie terenów, które pozwoli w sposób zaplanowany i zorganizowany korzystać z terenów zieleni i wydm.

Realizacja działań wskazanych w dokumencie pn. „Plan działań Gminy Międzyzdroje w zakresie rozwoju turystyki" przyczyni się m.in do:

- pełniejszego wykorzystania zasobów endogenicznych gminy, m.in. poprzez rozwój turystyki aktywnej,
- wzrostu konkurencyjności oferty turystyczno-rekreacyjnej gminy Międzyzdroje,
- promocji gminy,
- zróżnicowania charakteru turystyki w gminie,
- rozwoju rynku lokalnego w oparciu o ofertę z zakresu turystyki aktywnej,
- rozwoju gospodarczego gminy, np. poprzez pośredni i bezpośredni wpływ na wzrostu liczby miejsc pracy,
- zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy w dziedzinie turystyki oraz rozwinięcia bazy noclegowej i gastronomicznej.